

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/201909,TEKST-AUDIO-50-lat-temu-odbyla-sie-premiera-komedii-Sylwestra-Chęcińskiego-pt-Ni.html>
01.03.2026, 18:07

[TEKST + AUDIO] 50 lat temu odbyła się premiera komedii Sylwestra Chęcińskiego pt. „Nie ma mocnych”

28.05.2024

Pamiętka po świetnym kawałku polskiego kina

28 maja 1974 r. pojawił się film, który na zawsze pozostanie w sercach widzów jako symbol humoru, ironii i niezapomnianych dialogów. Jest to druga część opowieści o losach zwaśnionych kresowych rodów Karguli i Pawlaków, którzy rozpoczęli nowe życie na ziemiach odzyskanych. Na ekranie znów zobaczyliśmy duet wspaniałych aktorów – Wacława Kowalskiego i Władysława Hańczę.

Reżyserią zajął się Sylwester Chęciński, a scenariuszem Andrzej Mularczyk, znany ze swojego specyficznego poczucia humoru oraz umiejętności operowania absurdalnymi sytuacjami. W centrum historii znajduje się postać Władysława Kargula (grany przez Władysława Hańczę) i Kazimierza Pawlaka (w tej roli Wacław Kowalski). Stworzyli oni niezapomniany duet, którego przygody do dziś rozśmieszają kolejne pokolenia.

W filmie „Nie ma mocnych” Kazimierz Pawlak i Władysław Kargul wyznaczają sobie wspólną misję: znalezienie dziedzica, któremu mogliby przekazać swoje gospodarstwa. Całą nadzieję pokładają we wspólnej wnuczce Ani (niezapomniana kreacja Anny Dymnej), którą planują wyswatać z Zenkiem (w tej roli Andrzej Wasilewicz). Zdecydowanymi przeciwnikami szybkiego zamążpójścia Ani są jej rodzice. Do ślubu jednak dochodzi. Anna i Zenek po uroczystości w Urzędzie Stanu Cywilnego przybywają wprost na urządzone przez dziadków wesele. Tam Zenek oznajmia, że nie weźmie planowanego przez dziadków ślubu kościelnego, bo jest to niezgodne z jego poglądami. Wtedy wybucha prawdziwa awantura, a Ania trafia do aresztu domowego.

Znakomity odbiór filmu i zasłużone miejsce w polskiej kinematografii

Nowa komedia Sylwestra Chęcińskiego natychmiast odniosła sukces. W kinie zobaczyło ją aż 8,5 miliona osób. Film uzyskał również pozytywne recenzje krytyków filmowych.

Za „Nie ma mocnych” Sylwester Chęciński otrzymał w 1974 r. Nagrodę Publiczności na Festiwalu Filmów Fabularnych. Komedia triumfowała tego samego roku na festiwalu Lubuskie Lato Filmowe, gdzie reżyser otrzymał Złote Grono za najlepszy film.

Należy również wspomnieć o znakomitym aktorstwie Wacława Kowalskiego, który z niezwykłym wdziękiem i humorem wcielił się po raz kolejny w rolę Pawlaka. Jego kreacja przeszła do historii polskiego kina jako jedna z najbardziej charakterystycznych i wyrazistych. Za tę rolę w 1974 r. na festiwalu Lubuskie Lato Filmowe otrzymał nagrodę za pierwszoplanową rolę męską.

Komedia „Nie ma mocnych” na stałe weszła do kanonu polskiej kinematografii. Wciąż jest powtarzana i chętnie oglądana przez kolejne pokolenia. Podobnie zresztą jak i cała trylogia Chęcińskiego, zapoczątkowana w 1967 r. filmem „Sami swoi”.

Jednym z największych atutów „Nie ma mocnych” są dialogi, które stały się kultowe w polskim kinie. Wielokrotnie cytowane przez widzów, pełne błyskotliwych ripost i dowcipnych odpowiedzi, sprawiają, że film ten pozostaje na długo w pamięci każdego, kto miał przyjemność go obejrzeć.

„Nie ma mocnych” to film, który nie tylko bawi, ale również porusza. W swoisty sposób ukazuje polską rzeczywistość tamtych czasów, pełną absurdu i paradoksów, ale również ludzkich relacji i humoru, którym Polacy potrafili przebrnąć przez najtrudniejsze karty historii.

W dniach 23-24 maja 2023 r. w ramach Centralnego Projektu Badawczego IPN „Twórcy, dziennikarze i naukowcy wobec władz komunistycznych” zorganizowano ogólnopolską konferencję naukową [„Filmowcy w rzeczywistości politycznej Polski Ludowej”](#).

Środowisko filmowe Polski Ludowej do dziś jest przedmiotem licznych opracowań. Najczęściej jednak koncentrują się one wokół życia prywatnego ludzi filmu lub ich warsztatu zawodowego. Niewiele jest publikacji naukowych, których tematem byłoby ukazanie ówczesnych filmowców w realiach komunistycznego państwa: ich postaw politycznych, relacji z partią, resortem kultury, aparatem bezpieczeństwa i cenzurą, zaangażowania w inicjatywy opozycyjne bądź przeciwnie – w działania propagandowe władz. Konferencja była próbą wypełnienia tej luki badawczej.

Zapraszamy do bezpłatnego pobrania Biuletyn IPN nr 7 (66) z 2006 r. pt. [PRL w filmie](#).

NR 7 (66)
lipiec 2006

BIULETYN IPN

PRL w filmie

numer indeksu 374431
nakład 4000 egz.
cena 6,50 zł (w tym 0% VAT)

Spektakl Teatru Telewizji
"Śmierć rotmistrza Pileckiego"

Zachęcamy do zapoznania się z artykułami i materiałami audio-wideo dostępnymi w portalu przystanekhistoria.pl oraz IPNtv w tematyce związanej z cenzurą w PRL.

W katalogu osób inwigilowanych przez organy represji PRL znalazły się wpisy dotyczące ludzi kina, aktorów, kaskaderów i reżyserów. Zapraszamy Państwa do zapoznania się z krótkim biogramem [Andrzeja Daniłowicza](#) - jednego z pierwszych zawodowych polskich kaskaderów

filmowych, który bił się na torty w „Seksmisji”. Informacje o jego rozpracowaniu przez Służbę Bezpieczeństwa znajdziecie Państwo [w przygotowanym przez IPN katalogu osób „rozpracowywanych”](#).

AUDIO:

Aby zobaczyć odtworzyć włącz JavaScript

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Centrala

Pliki do pobrania

[dr Andrzej Boboli 50 lat temu odbyła się premiera komedii Sylwestra Chęcińskiego pt. „Nie ma mocnych” \(mp3, 7.1 MB\)](#)

[dr Andrzej Boboli 50 lat temu odbyła się premiera komedii Sylwestra Chęcińskiego pt. „Nie ma mocnych” \(wav, 52.1 MB\)](#)
